

19.6.2017

Julkisen hallinnon taloustietojen tietomäärittysten ylläpidon yhteistyöryhmän asettaminen

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut Julkisen hallinnon taloustietojen tietomäärittysten ylläpidon yhteistyöryhmän.

Toimikausi

Yhteistyöryhmä on pysyvä määräajaksi nimitettävä ryhmä, jonka toimikausi on kolme vuotta.

Ryhmän ensimmäinen toimikausi on 1.6.2017 - 31.12.2019.

Tausta

Valtiovarainministeriö on 5.9.2012 asettanut Kuntien talous- ja toimintatietojen, tilastoinnin ja tietohuollon kehittämissuunnitelman (Kuntatieto-ohjelma, VM078:00/2012), jossa tuotetaan hallinnon käyttöönotettavaksi yhteisinä tuotoksina kuntien talouden seurantaa, raportointia ja tietojen käyttöä koskevia määrittämiä, toimintatapoja ja palveluita.

Kuntatieto-ohjelmassa kehitettävien tuotosten käyttöönotolla ja toimintatapojen muutoksella tavoitellaan kuntien ja kuntayhtymien tuottavuuden parantumista henkilötyövuosisäästöinä taloustietojen hallinnasta ja raportoinnista. Lisäksi tavoitteena on tuottaa ajantasaista ja vertailukelpoista tietoa paikallis- ja valtionhallinnon päätöksenteolle.

Kuntatieto-ohjelman tuotosten käyttöönotto ja ylläpito eivät ole osa Kuntatieto-ohjelmaa. Ohjelmassa kehitettyjen tuotosten käyttöönotto ja tavoiteltujen hyötyjen saavuttaminen edellyttää kuntien, kuntayhtymien ja tulevien itsehallintoalueiden sekä valtion viranomaisten toimenpiteitä.

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö ovat 10.9.2015 asettaneet Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, itsehallintoalueiden perustamisen ja aluehallintouudistuksen virkamiesohjausryhmän ja projektiryhmän (STM068:00/2015). Hankkeen tarkoituksena on valmistella hallituksen päätös-, linjaus- ja säädösesitykset koskien sosiaali-, terveys- ja muiden palveluiden järjestämistä uusissa maakunnissa. Hankkeessa valmisteltavat päätökset koskevat myös perustettavien maakuntien taloudellista

ohjausta, mikä tulee ottaa huomioon valtiovarainministeriön päätöksissä Kuntatieto-ohjelman tuotosten käyttöönotosta myös maakunnissa.

Kun sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen siirretään kunnilta maakunnille, siirtyy myös Kuntatieto-ohjelmassa tavoiteltu hyötypotentiaali perustettaville maakunnille. Henkilötyövuosisäästöjen saavuttaminen taloustietojen hallinnassa itsehallintoalueilla edellyttää tarvittavien toimenpiteiden liittämistä osaksi maakuntien perustamistoimia.

Valtiovarainministeriö on asettanut 21.9.2016 Maakuntien yhteisten taloustietojen määrittelyryhmän (VM037:12/2016), jonka tehtävänä on tuottaa maakunnille Kuntatieto-ohjelman pohjalta vastaavat taloustietoihin liittyvät JHS-suositukset.

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman kärkihankkeiden toimeenpanosuunnitelman toteutuksessa osana kuntien tehtävien vähentämistä ja digitalisaation edistämistä on ehdotettu kuntien raportoinnin tehostamista ja tiedolla johtamisen parantamista koskevia toimenpiteitä. Molempien toimenpiteiden toteutus nojaa Kuntatieto-ohjelman tuotosten käyttöönoton ja toteuttamisen varmistamiseen.

Tällä asettamispäätöksellä asetettavan yhteistyöryhmän työ on osa Kuntatieto-ohjelman tuotosten käyttöönottoimenpiteitä ja ylläpitoa. Tietomäärittelyryhmän ylläpidon yhteistyöryhmän asettaminen on yksi Tuotosten toimeenpanoa valmistelevan asiantuntijaryhmän loppuraportissa linjatuista Kuntatieto-ohjelman toimeenpanon edellyttämistä toimenpiteistä.

Ylläpitoyhteistyöhön osallistuvat kaikki ne virastot ja ministeriöt, jotka lainsäädännössään ja tehtävissään määrittelevät kuntien ja maakuntien talouden seurannassa ja raportoinnissa käytettäviä käsitteitä ja määrittelyjä. Lisäksi määrittelyryhmään osallistuvat Suomen Kuntaliitto sekä maakuntien ja kuntien edustajat. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston työ (sisältää tulevaisuudessa maakuntajaoston) tulee liittää toiminnalliseksi osaksi ylläpitoyhteistyötä.

Yhteistyöryhmän tehtävät

Ylläpidon yhteistyöryhmän tehtävänä on:

- Ylläpitää julkisen hallinnon taloustietoihin ja -raportointiin liittyviä yhteisiä sanastoja, koodistoja ja raportoinnin teknisiä kuvauksia tarvittavine ohjeineen.
- Koordinoida julkisen hallinnon talouden kirjaamiskäytäntöjen ja tulkintojen yhtenäisyyttä.
- Koordinoida eri viranomaisten tehtävinä olevien ja laissa määrättyjen yhteistyöelinten sekä neuvottelukuntien vastuulla olevien julkisen talouden käsitteiden ylläpitoa.
- Huolehtia siitä, että ylläpidossa käytetään kansallisia yhteentoimivuuksipalveluita.

Yhteistyöryhmän tavoitteena on pitää yllä eri tietoaaineistoissa käytettävien käsitteiden ja kuvausten yhteentoimivuutta, jotta julkisen hallinnon taloutta ja toimintaa kuvaavia tietoja voidaan yhdistää vaihtuvien tietotarpeiden mukaisesti eri käyttötarkoituksiin sekä eri sovelluksiin. Ylläpitöryhmän työ koskee kuntien, tulevien maakuntien ja valtionhallinnon käyttämiä talouden yhteisiä taloustietojen määrittämiä.

Yhteistyöryhmän työstä raportoidaan valtiovarainministeriön toimesta Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA) ja tuodaan asetettavalle ryhmälle tiedoksi JUHTA:n huomioidut ryhmän yhteentoimivuuksityöhön.

Työn organisointi

Yhteistyöryhmän työ organisoidaan toimintasuunnitelman mukaisesti, jonka määrittämisestä, kehittämisestä ja ylläpidosta yhteistyöryhmä vastaa (Liite 1).

Puheenjohtaja:

Vesa Lappalainen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Sihteeri:

Miikka Vähänen, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö

Jani Heikkinen, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Olli Ahonen, apulaisjohtaja, Valtiokonttori

(Anne Melanen, raportointiasiantuntija, Valtiokonttori)

Ville Salonen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Petra Kinnula, laskentapäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö

(Tomas Forsström, taloussuunnittelupäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö)

Tiina Tikka, kehitysjohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö

Timo Jaakkola, talouspäällikkö, ympäristöministeriö

(Tiina Kotonen-Pekkanen, ylitarkastaja, ympäristöministeriö)

Marja-Liisa Ylitalo, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

(Mikko Mehtonen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto)

Karen Asplund, yliaktuaari, Tilastokeskus

(Atte Virtanen, yliaktuaari, Tilastokeskus)

Merja Snygg, laskentapäällikkö, Opetushallitus

(Marita Sipola, taloussuunnittelupäällikkö, Opetushallitus)

Nina Knape, johtava asiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

(Juha Mykkänen, kehittämispäällikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos)

Tuula Pietilä, talous- ja rahoituspäällikkö, Suomen ympäristökeskus

SYKE

(Johanna Hoskonen, controller, Suomen ympäristökeskus SYKE)

Kunta- ja uudistusministeri

Anu Vehviläinen

Osastopäällikkö, ylijhtaja

Jani Pitkaniemi

Jakelu

Yhteistyöryhmän jäsenet

Liite 1: Julkisen hallinnon taloustietojen tietomäärittysten ylläpidon yhteistyöryhmän toimintasuunnitelma

Yhteistyöryhmän kokoonpano

Yhteistyöryhmään osallistuvat viranomaiset:

Valtiokonttori

Valtiovarainministeriö

Opetus – ja kulttuuriministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ympäristöministeriö

Suomen Kuntaliitto

Tilastokeskus

Opetushallitus

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

Suomen ympäristökeskus SYKE

Maakuntien edustus myöhemmin määriteltävällä tavalla

Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto johtaa yhteistyöryhmää.

Työryhmä voi täydentää kokoonpanoan ehdottamalla tarvittavaa uutta organisaatiota ryhmän jäseneksi. Valtiovarainministeriö päättää kokoonpanon muutoksesta.

Valtiovarainministeriö kutsuu ryhmään seuraavat asiantuntijajäsenet:
TIEKE - Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry (XBRL-asiantuntemus)
FCG (Sote-puolella FCG omistaa useita eri luokituksia (DRG jne.))

Ryhmä voi esittää valtiovarainministeriölle lisää pysyviä asiantuntijajäseniä. Ryhmä voi itse kutsua yksittäiseen kokoukseen tarvittavan asiantuntijan.

Yhteistyöryhmän tehtävät ja toimintatavat

Yhteistyöryhmä toimii suunnitelman mukaisesti käyttäen kansallisia yhteentoimivuusvälineitä kuvaten ja päivittäen tarvittavia sanastoja sekä muodostaen tarvitsemiaan koodistoja ja varmistaen, että oman hallinnonalan tiedon tarpeet tulevat huomioituksi kansallisessa raportoinnissa ja sitä tukevissa määrityksissä.

Ryhmän pysyväisluonteiset tehtävät;

- Ylläpitää julkisen hallinnon taloustietoihin ja -raportointiin liittyviä yhteisiä sanastoja, koodistoja ja raportoinnin teknisiä kuvauksia tarvittavine ohjeineen.
- Koordinoida julkisen hallinnon talouden kirjaamiskäytäntöjen ja tulkintojen yhtenäisyyttä.
- Koordinoida eri viranomaisten tehtävinä olevien ja laissa määrättyjen yhteistyöelinten sekä neuvottelukuntien vastuulla olevien julkisen talouden käsitteiden ylläpitoa.
- Huolehtia siitä, että ylläpidossa käytetään kansallisia yhteentoimivuuspalveluita.

Ryhmässä huolehditaan lisäksi:

- määrittely-yhteistyöstä eri viranomaisten kesken
- toimialakohtaisten taloustietoihin liittyvien sanastojen ylläpidosta

Lisäksi ryhmä pyrkii yhteistyössä Kirjanpitolautakunnan kuntajaostoon (tulevaisuudessa myös maakuntajaosto) kanssa siihen, että;

- paperinen ohjetuotannon prosessi muutetaan sähköiseksi
- kirjanpitojärjestelmästä löytyvä ohjeistus on saatavissa osana määrittämiä

Ryhmässä tehdään yhteistyötä JUHTA:n kanssa yhteentoimivuuden edistämiseksi.

Yhteistyöryhmän tulee seurata ja reagoida tuleviin muutoksiin. Muutokset voivat tulla Kirjanpitolautakunnan kuntajaostolta (sisältää tulevaisuudessa myös maakunnat) tai yhteistyöryhmän jäsenten toiminnasta. Myös muualta voi tulla tarpeita sanastojen, koodistojen ja teknisten eritelmien ylläpidolle. Nämä muualta tulleet syötteet johtavat kokouksissa käsiteltäviin muutostarpeisiin ja yhdessä sovittuihin toimenpiteisiin siitä tarvitaanko muutoksia ja siitä kuka tekee tarvittavat muutokset sanastoihin, koodistoihin ja teknisiin kuvauksiin.

Ainakin seuraavia kokonaisuuksia tulee seurata;

- Talouden ja toiminnan yleiset luokitukset
- Erilaiset palveluluokitukset ja niihin liittyvät käsitteet
- Kansainvälisen raportointivelvollisuuden käsitteet ja luokitukset
- Tiedon hyödyntämisessä käytettävät käsitteet ja luokitukset
- Tehtävälainsäädännössä määritellyt tehtäväluokitukset
- Toiminnan käsitteiden yhteys talouden käsitteisiin

Yhteistyöryhmä toimii kokoontumisten ja kommentointien kautta. Tarkoituksena on koordinoida eri viranomaisten omilla toimialoillaan tekemää sanasto-, koodisto- ja tietomallityötä ja koota työ yhteiseen kansalliseen, yhteentoimivuusmenetelmän mukaisesti toimiviin palveluihin. Ryhmän sihteeristö valitaan ryhmän jäsenten joukosta. Sihteeristöllä on seurantavastuu, jonka sihteeristö täsmentää ja jakaa toimikauden alussa.

Ryhmä kokoontuu lähtökohtaisesti neljä kertaa vuodessa. Kokoukset valmistelee sihteeristö yhdessä puheenjohtajan kanssa. Sihteeristö voi myös

ehdottaa lisäkokouksia tarpeen mukaan. Kokoontumisajankohdat sovitaan sen mukaisesti, miten koodistojen käyttötarpeiden ajankohdat vaativat.

Yhteistyöryhmän toiminnassa noudatetaan vuosikelloa. Vuosikelloon merkitään kaikki vuosittain toistuvat päivämäärät, jolloin tulee tapahtua jonkin osapuolen sanasto-, koodisto-, tietomalli- tai teknisen kuvauksen päivittä-mistoimintaa Kuntatalouden yhteisten koodistopalvelun ylläpidossa. Esi-merkki: kesäkuun loppuun mennessä tulee julkaista seuraavan vuoden Kuntatalouden XBRL-taksonomia.

Yhteistyöryhmän päätöksenteko

Yhteistyöryhmä pyrkii joka kerta yhteisymmärrykseen siitä, mitkä muutokset tullaan tekemään (tilannekuva), kenen vastuulle muutosten teko kuuluu (toimenpiteet) ja siitä milloin muutokset on tehty (seuranta). Sovittu työnjako perustuu kunkin viranomaisen säädöspohjaisiin tehtäviin ja tarpeisiin. Jos yhteisymmärrykseen ei päästä, asiassa toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen ja tiedottaa siitä yhteistyöryhmässä.

Päätösten taustalla on kunkin ryhmään osallistuvan viranomaistahon lainsäädännön mukaiset tehtävät ja siihen liittyvät tiedon ja sen toimittamisen tarpeet liittyen kuntatalouteen tai maakuntien talouteen. Näistä seuraa se, että viranomaiset ovat itsenäisesti ja yhdessä vastuussa tarvittavista koodistoista ja käsitteistä. Kullakin sanaston käsitteellä, yksittäisellä koodistolla ja hierarkialla tulee olemaan vain yksi ylläpitäjä/vastuutaho. Nämä vastuut ja niihin liittyvät aikataulut kuvataan kunkin omaan prosessin kuvaan. Ylläpitoon liittyvä työ on kunkin viranomaisen virkatyötä, joka tehdään viranomaisen omalla kustannuksella. Ryhmän jäsenten toiminnan seurauksena pidetään hajautetusti yllä yhteistä koodistoa.

Toimikausi

Yhteistyöryhmä on pysyvä määräajaksi nimitettävä ryhmä, jonka toimikausi on kolme vuotta.

Ryhmän ensimmäinen toimikausi on 1.6.2017 - 31.12.2019.

